

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. II. cap. 16. de Communione Sanctorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

locum Danielis ad illustrandam Augustini Sententiam commendari, melius ostendi non potest, quam si ea hic repetantur, quæ Bellarminus ipse antehac de eo observavit, scribens: *Locus hic duobus modis exponi solet.* Rectius iterum indicasset modum, quo ad Sententiam ipsius Prophetæ intelligi deberet. Sed pergat. *Vno, inquit, modo, ut per peccatum intelligatur culpa si ve inimicitia cum Deo, & tunc significatur illis verbis, posse hominem penitentem per Eleemosynas placare Deum ex congruo, atque ab Eo gratiam reconciliationis impetrare. Ex quâ interpretatione id sequitur, ut si opera hominis nondum iustificati, tamen cum Dei auxilio speciali facta tantum valent ad reconciliationem, ut ex congruo dicantur redimere culpam; multo magis opera hominis iusti ex Spiritu inhabitante facta tantum valeant ad expiandam temporalem penam, ut ex condigno dicantur redimere penam. Alio autem modo exponuntur ea à non-nullis verba, ut per peccatum sola intelligatur pena. Sed quia Nabuchodonosor impius erat, & non solum pena, sed culpa etiam remissione indigebat, idcirco Authores illi volunt, Sententiam Danielis esse huiusmodi, ac alia subintelligi verba, quibus Regem ad agendam penitentiam & querendam reconciliationem sit cohortatus, ac tum demum addiderit de pena expianda, Peccata tua Eleemosynis redime. Cæterum, ita porro Bellarminus, plenus erit Commentarius, si verba Danielis intelligamus de perfecta Remissione peccati quoad culpam & penam, ita aut cohortatio sit ad magnas & frequentes Eleemosynas, quibus primum disponatur Rex ad reconciliationem, deinde etiam ex condigno penam redimat. Quæcunque ex his Explicationibus obtineat, quarum instituire examen hic locus non est, impertinenter tamen Bellarminus hæc Danielis verba præsentis argumento adaptasse convinci potest, ubi contra hæresin Chemnitii anti-Indulgentiarum evincere voluit, agi de liberatione hominis iustificati à reatu penæ temporalis post redemptionem peccati quoad culpam remanente; cum iuxta Bellarmini & eorum, quos laudat, Sententiam Danielis verba respiciant hominem impium & nil minus quam iustificatum, ad eoque vinculo vel reatu & penæ pariter & culpæ adhuc constrictum, quod certe Augustinum non illustrare, sed obcurare dici debet. Cadit hinc omne id per se, quodcunque Bellarminus Sententiæ Augustini non intellectæ, non ad mentem ejus ex debito illustratæ superstruxit. Si, inquit, potest quis, Augustino teste, nimirum per Eleemosynam, dare pretium redemptionis animæ suæ, sine ulla Christi omnium redemptoris injuriâ, non debet videri mirum, si nos dicamus, posse Sanctos Martyres dare pretium aliquod redemptionis pro solo penæ reatu aliorum fidelium. Atqui prius non ita dixit vel scripsit Augustinus, sicut crudè intellexit Bellarminus, neque etiam dicere vel scribere potuit, si ipsius Bellarmini Explicationem, quam senior atque hinc Textu accuratius expenso in Psalmos scripsit, attendamus, sequentia ad hæc Regii Platis verba observans: *Sensus est, Frater non redimit, multo minus homo alius redimet. Non dabit Deo placationem suam, id est, neque alium, neque semetipsum liberare poterit. Quamvis enim pecunias maxime abundet, & eas omnes offerat ad placandum in die malâ Deum, nihil ei proderit; nam ut Dominus in Evangelio loquitur, quam dabit homo commutationem pro Animâ suâ? Superat enim anima humana pretium omnia hujus Mundi bona, & ideo solus unigeniti Filii Dei Sanguis, qui infiniti erat valoris, pretium animarum esse potuit.* Aliorum, ut dixi, Interpretum super hoc loco mentem non indago. Corrigat saltem Bellarminus ex his suismet verbis Augustini de pretio animæ Sententiam, eamque ad Fidei orthodoxæ normam reducat ante, quam ex iis plus ultra extensis aliquid contra ejus analogiam, & inconsequenter quidem deducat. *Inconsequenter dico.* Nam etiam si Augustin⁹ id docuisset, posse aliquem, in specie per Eleemosynas, quas Bellarminus Indulgentiis similes fecit, dare pretium redemptionis Animæ suæ, eo nimirum sensu, quo visum fuit Bellarmino; minimè tamen sequitur, posse Sanctos martyres dare pretium aliquod redemptionis pro solo penæ reatu aliorum fidelium, cum illa supererogatio nondum probata sit, neque etiam probari ullâ ratione possit.*

CAPVT DECIMVM ET SEXTVM,

De
Communione Sanctorum.

Hanc pro communi Indulgentiarum Thesauro cunctis fidelibus adplicando contra Chemnitium defendens Bellarminus, ne Augustini autoritate videatur destitui, inter alia hæc ex Eo commendat: *Potest ex Sententiâ Augustini unus pro alio credere, ut sit in Baptismo parvulorum; cur non poterit unus pro alio pati?* Sed audi, inquit, Bellarminus, eundem Augustinum de Communione Sanctorum differentem: *Oculus solus*

Lib. IV. de
Pœnit. c. 8Epist. 23.
& Lib. III.
de Bapt.
cap. 18.

Kkk 3

videt

